

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4 uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
 „ „ „ „ . . . 10 „

Za Nemčijo K 16.00. — Za Ameriko in inozemstvo K 20. — Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kafipot po Gorškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštah zvez“. Na naročila brez dopolne računa se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upraviništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Deželni zbor.

Vlada je torej res sklicala deželni zbor goriški na dan 11. t. m. Temu senzacionalnemu činu je šla naprej v javnost oficijozna laž, da je dosežen modus vivendi med strankami. Resnica je pa, da ni došlo do nikakega sporazumljenja med strankama večine in manjšine: Še več! Konstatujem javno, da ni bilo zadnje mesece niti nikakih pogajanj v tem pogledu.

V članku, ko sem prvič naznačil slovenski javnosti nakano visoke vlade, sem označil stališče naše stranke in izrekel domnevanje, da se je morala skleniti na Dunaju kravja kupčija med vlado in dr. Šusteršičem. Poznejši glasovi so potrdili, da je bilo moje domnevanje gola resnica. Dr. Šusteršič je zopet na toplem v objemu Stürgkhovem in sklicanje deželnega zbora goriškega je po vsem vrhu njiu kupčije le še majhen privržek. Šusteršič in Krek sta bila minola praznika v Gorici, kjer sta delfina inštrukcije in pila likof na račun naše uboge dežele!

Sedanja vlada je s tem svojim nečuvnim činom sankcionovala vsa nasilstva sedanje deželnozborske večine, postavila v zasmej prejšnjo vlado, ki je bila nena doma naredila nasilstvom konec, in obenem podala nezasluženo zausnico naši domači vladi na Primorskem. Še več! Sedanja dunajska vlada je ovenčala nasilstva v deželnem zboru z novim nasilstvom! Sklicala je deželni zbor, ko ta ni polnoštevilen. Moj mandat je ugasnil potom nasilstva pred 15 meseci, poslanec Gasser je odložil svoj mandat pred enim letom. — a vlada v vsem tem dolgem času ni izvedla depolnitivnih volitev in sklicala zdaj celo deželni zbor k zasedanju v slabših okoliščinah nego so bili takrat, ko ga je prejšnja vlada z vso pravico zaključila.

Umevno je samo po sebi, da tako usodepoln čin dunajske vlade ne more ostati brez posledic, ki so v takih razmerah edino mogoče, in vlada je tudi že dobila od-

govor, kakoršnega menda ni pričakovala. Prihodnja »Soča« bo mogla še jasneje govoriti in obvestiti naše občinstvo o vevaznih dogodkih današnjega dne.

Za danes naj na tem mestu le še najodločneje protestujem v imenu vsega naprednega prebivalstva naše dežele, da dunajska vlada vadija z dr. Šusteršičem za našo kožo tu ob — državni meji. Visoka gospoda dunajska naj si nikar ne domišlja, da smo goriški Slovenci dobri le za »Kanonenfutter«, ako ho potrebno, pa da nas lahko prodaja dr. Šusteršiču in Mazzinijancem za tako sramotno ceno v obliki najgrših nasilstev in nezakonitostij v deželnem zboru. Pokopani so tu najprimitivnejši pojmi poštenega parlamentarizma in pokopan je ugled državne avtoritete.

A. Gabršček.

Kakor je razvidno iz članka, se je hotelo še molčati za danes o smolnih sklepih, katerim ima slediti odložitev mandator laških klerikalnih poslancev danes na sestanku zaupnikov v Gradišču ob Soči. Ali preko Dunaja je že razglašeno, kaj se je sklenilo in kaj se ima zgoditi.

Laški klerikalni poslanci so svoje sklepe naznanili vladi in deželnemu glavarju in danes položijo svoje mandate v roke zaupnikov.

Komuniké, ki so ga izdali, glasi takole:

»Deželnozborska večina je začela svojo moč izrabljati na tako nečuvnem način, da zastopnikom manjšine ni več mogoče ostati v deželnem zboru. Deželni odbor je postal proti svojim predpisom in je uporabljal deželna sredstva v strankarske namene. Deželni glavar pa je zlorabljal poslovnik. Nasilje večine je postalo toliko, da manjšina ni več varna niti svojih mandatov, to pa zato, ker je italijanska liberalna in slovenska klerikalna večina delala na to, da na zločinski način razveljavi neljube madate in na ta način prepreči odpor v deželnem zboru.

Vlada je uvidela to in je meseca februarja 1910 odgodila deželni zbor. Vlada pa je tudi na Dunaju priporočala razpust deželnega zbora, ker je to edino sredstvo za sanacijo razmer na Goriškem. Sedaj pa je dr. Šusteršič prevzel vodstvo slovenske klerikalne in italijanske liberalne stranke na Goriškem in je zagrozil s parlamentarnimi komplikacijami, da izsili na ta način sklicanje goriškega deželnega zbora, ne da bi se bila vršila o tem kaka — pogajanja z manjšino. Manjšina odklanja torej vsako odgovornost za vse te neznosne razmere«.

Slovenski napredni poslanci so sklenili abstinenco; torej bi se ne udeležili sej deželnega zbora.

Dr. Šusteršič pri ministrih.

Pred kratkim je bil dr. Šusteršič obenem z laškimi liberalnimi poslanci pri ministru notranjih zadev baronu Heinoldu in je zahteval sklicanje goriškega deželnega zbora. Minister je bil z ozirom na razmere, ki vladajo na Goriškem, mnenja, da goriški deželni zbor ni zmožen za delo in da bi se s sklicanjem deželnega zbora le še poostrila nasprotstva med strankami, a dr. Šusteršič je zagrozil, da bo izvajala njegova stranka posledice v državnem zboru, ako vlada ne ugodí zahtevi njegove stranke in ne skliče goriškega deželnega zbora k zasedanju. Ob enem je zahteval, da slovenski klerikalci in laški liberalci že napravijo red v goriškem deželnem zboru.

Dr. Šusteršič je bil tudi pri ministrskem predsedniku grofu Stürgkhu in je tudi tu zahteval sklicanje goriškega deželnega zbora kot predpogoj za nadaljna pogajanja za zblizanje SLS in vlade. Ministrski predsednik se je udal dr. Šusteršičevim zahtevam in predlagal sklicanje goriškega deželnega zbora.

Dr. Šusteršič je na Dunaju preprečil uresničenje predloga primorskega na-

mestnika princa Hohenloheja, ki je predlagal, da naj vlada razpusti goriški deželni zbor in razpiše nove deželnozborske volitve. Minister notranjih zadev je skušal doseči pravna pogajanja med strankami, a večina ni niti hotela priti k tem pogajanjem.

Tako je torej jasno, da goriški deželni zbor ne bo mogel delovati — vse po krivdi tiste proklete zveze Gregorčiča s Pajlerjem in umešavanja žlindarskega dr. Šusteršiča, torej faktorjev, ki kar ne nehajo trositi nesreč na našo ubogo deželo! — Čas bi bil skrajni, da naše ljudstvo končno obračuna s svojimi škodljivci!

Društvom!

So društva po deželi, ki vzročijo namu listu nemalo škodo.

Ustanovi se društvo. V dotičnem kraju imamo n. pr. 4 naročnike »Soče« in nekaj »Primorcev« prihaja v kraj.

Tisti, ki je blizu hiše, kjer se nastani društvo, piše kmalu po ustanovitvi društva ali pride pa sam povedat, da ... ne bo več naročen: »Imamo društvo, bom bral v društvu«. Odpade še en »Primorac«. Čez čas še en naročnik našega lista. Vsi berejo v društvu!

Odpade torej 30 K naročnine za »Sočo« in 3 K 20 v za »Primorca«; skupno odpade 33 K 20 v.

Društvo pa piše, da naroča »Sočo« in »Primorca« pa po — znižani cen! Za 17 ali 12 K hoče imeti oba lista. Torej namesto dobivati iz onega kraja 33 K 20 v za 2 »Soči« in 1 »Primorca«, bi dobivalo naše upravništvo komaj 10 ali 12 K. Torej marj 21 K! In pri kakšnem še kar ni moči priti do plačila! To pač se ne pravi napredovati; to se pravi: nazadovati; to se pravi: ublaži napredni časopis.

Seveda se ne sme reči, da so društva namenoma proti naprednemu časopisu, ne, ampak zdi se nam, da bi bilo prav, če

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Dalje.)

A protodijakon je bučal, nagnivši glavo nazaj:

»O-osnovatelju te-e hiše ... ve-ečni spo-omi-in!«

Foma se je zdrnil, a Majakin je bil že pri njem in, cukaje ga za rokav, je vprašal:

»Ali greš obedovat?«

In žametna, topla ročica Medinske je zopet zdrknila preko Fomine roke.

Obed je bil Fomi prava muka. Prvokrat v življenju se je nahajal med tako elegantnimi ljudmi in videl, da so vse pri jedi in govorjenju delali bolje, nego on in čutil je, da ga od Medinske, ki mu je sedela nasproti, ne loči miza, ampak visoka gora. Poleg njega je sedel društveni tajnik: bil je mlad uradnik z imenom Ulitiščev. Govoril je z visokim, donečim tenorjem in ker je bil debel, majhen, okroglihočen in vesel ter zgovoren, je spominjal vsakogar novega kraguljčka.

»Najboljše v našem društvu je predsednica, najpametnejša, kar moremo v njem početi je to, da dvorimo naši predsednici, najtežje je, napraviti predsednici kompliment, ki bi jo zadovoljil in najpametnejše je, občudovati predsednico molče in brez nad. Tako, da pravzaprav niste član »Društva za varstvo ubožcev«, temveč član društva Tantalov v službi Sofje Medinske ...«

Foma je poslušal tako kramljanje, pogledal tuintam predsednico, ki je z vne mo govorila o nečem z načelni-

kom redarstva, zamrmral nekaj svojemu tovarišu v odgovor, delaje se, kakor bi mu dajala jed opravlka in želel, da bi bilo vse to že pri kraju. Zdel se je sarkemu sebi reven, neumen in smešen in bil je preverjen, da ga vsi opazujejo in presoajo. To mu je natikalo nevidne spona, da ni mogel niti govoriti, niti misliti. Končno je prišel do tega, da se mu je začela zdeti vrsta različnih obrazov, ki »je vlekla njemu nasproti ob mizi, kot dolga, valovita bela proga, poskropljena s smejočimi se očmi, in vse te oči so ga bodje mučno in neprijetno.

Majakin je sedel poleg župana, vrtel vilice v zraku naglo semterje ter mu prigovarjal. poigravaje s svojimi gubami na obrazu. Župan, sivolas, rudečeličen človek, kratkega vratu, ga je gledal kakor vol z vztrajno pozornostjo ter zdaj pa zdaj pritrujé potrkal s palcem ob mizo. Oduševljena zabava in smeh sta požirala glasno govorjenje kumovo in Foma ni mogel slišati niti besede, tembolj, ker mu je dnel v ušesih neprenehoma tajnikov tenor:

»Vidite, zdaj je vstal protidijakon in si baše pljuča z zrakom ... takoj bode zapel večni spomin Ignatu Matvejiču ...«

»Ali bi ne mogel oditi?« je vprašal Foma tiho.

»Zakaj ne? To bode vsem umevno ...«

Doneči glas dijakona je prevpil in zadušil takorekoč šum v dvorani; ugledno kupstvo je gledalo zadivljeno velika, širokoodprta usta, iz katerih so se vlivali globoki glasovi: Foma je porabil ta trenotek, vstal je izza mize in zapustil dvorano.

Čez minuto je sedel v svojem vozu in si svobodno oddihaval ter mislil s skrbjo nato, da med to gospodo ni na svojem mestu. V duhu jo je imenoval oblizano, njen blesk mu ni ugajal, mrzili so ga njeni obrazi, njena na-

smeh in njene besede, a svoboda in spretnost njenih kretenj, njena zmožnost govoriti mnogo in o vsem, njena lepa obleka, vse to je vzbujalo v njem čustvo, zmešano iz zavisti in spoštovanja. Zavest, da ne ume govoriti tako lahko in toliko, kakor vsi ti ljudje, mu je bila bolestna in težka in spomnil se je, da se mu je Ljuba Majakina več nego enkrat smejala zaradi tega.

Foma ni ljubil Majakinove ličere in odkar je bil izvedel od Ignata o nakani kuma, d se oženi z njo, se je je začel celo izogibati. A po očetovi smrti je hodil skoro vsak dan k Majakinom in nekoč ga je nagovorila Ljuba:

»Gledam te ... in veš kaj? Prav nič nisi podoben kupcu ...«

»Tudi tebi bi nihče ne prisodil, da si kupčeva hči,« je rekel Foma, ter jo sunjivo pogledal.

Ni namreč umel smisla njenih besed: ali ga je hotela žaliti, ali je rekla to kar tako.

»Hvala Bogu!« mu je odgovorila ter se nasmehnila dobro in prijateljski.

»Zakaj se veseliš?« je vprašal on.

»Da najinima očetoma nisva podobna.«

Začuden jo je pogledal Foma in molčal.

»Povej po pravici,« je rekla tiše, »kajne, da ne ljubiš mojega očeta? Ne ugaja ti?«

»Ne ... posebno ...«, je dejal Foma počasi.

»No, in jaz ga sploh ne ljubim.«

»Zakaj ne?«

»Zaradi marsičesa ... kedar boš pametnejši, boš že razumel. Tvoj oče je bil boljši.«

»Menim, da!« je rekel Foma ponosno.

(Dalje prih.)

bi. Neka domača napredna časopisa, če bi jih naročila več izštevov ter jih razdeljevala med svoje člane, kakor pa da se godi tako, kakor se godi!

V nekaterih društvih bi morali biti na mizi dve »Soči«. Pride kdo, bi jo rad bral. Je v roki. Drugi tudi čaka. Je ne dobi. Gre. Kaj ima od lista, če ga dobi morda enkrat na teden v roke? In če kdo odnese list iz društva — kaj imajo čitatelji?

Društva naj bi se o tem posvetovala. Dolžnost naprednih društev je, da pomagajo naprednemu časopisu, da raste, ne da bi ga pomagala mučevati.

Tisti pa, ki se odpove listu, ker ga ima društvo, so na izgubi, ker nimajo stalno lista na razpolago in ne morejo ravno vsak trenutek v bralno društvo, baš ko pride list. Tako zgubava zvezo z listom in kar nakrat ni več tako informiran n. pr. o domačih rečeh, kakor je bil prej.

Zato pa treba imeti domači list doma, v hiši, pri roki — ne pa da se ga lovi le po čitalnici! Društva pa naj širijo naše domače časnike!

Gg. dopisnikom!

Hvala vsem, ki so dopisovali ali hodili poročat v minulem letu!

Dopisnikov stalnih in priložnostnih je precej. Najboljši v tem oziru je — aljovski okraj. Stavimo ga za vzgled drugim! Tako bi moralo biti po vseh okrajih!

Stalni naši dopisniki že vedo, kaj pričakujemo, kaj ne. Taki naj ostanejo tudi za bodoče.

Zelimo, si pa tudi še novih dopisnikov, zlasti jih je potreba iz tolmškega političnega okraja. Iz Gor je mnogo premalo dopisov. Koliko reči se dogodi, ki tičejo v javnost, katere bi tudi radi čitali pa ni nikogar, ki bi jih napisal!

Pri klerikalnem časopisu delujejo duhovniki kar po vrsti. Dan na dan pisarijo v svoje liste in z vestmi iz domačega kraja širijo liste do domači župniji.

Naprednjaka dolžnost je, živeti za napredne liste ter jim dopisovati in poročati. Potem ima list na razpolago najrazličnejše gradivo, potem je zanimiv in se širi.

Ne maramo nikakih čenč v dopisih in neutemeljenih napadov — pošten boj z nasprotniki in mnogo gospodarskega gradiva, to čislamo v dopisih. To naj bo bodoče v vseh!

Vabimo somišljenike zlasti v Gorah in tudi na Krasu, da dopisujejo oziroma dobivajo dopisnike, ki bi dopisovali našima listoma.

Kdor čuti v sebi voljo, naj se oglasi!

Sestanek dramatičnih društev.

V soboto 6. t. m. se je vršil v Ljubljani v »Narodnem domu« sestanek slov. dramatičnih društev in društvenih odsekov, ki goje dramatično umetnost.

Sestanka so se udeležili zastopniki »Dramatičnega društva« v Ljubljani, Celju, Trstu in Mariboru, »Gledališko društvo« na Jesenicah, izobraževalno društvo »Bratstvo« v Ljubljani, dramatični odseki čitalnic v Kranju, Kamniku in pri Sv. Jakobu v Trstu ter »Sokola« v Šmartnem pri Litiji.

G. Fran Govekar, ravnatelj dež. gledališča v Ljubljani, je označil namen sestanka, ki naj bo pripravljali sestanek za bodoči vseslovenski shod dramatičnih društev v svrhu definitivne ustanovitve vseslovenske zveze društev, ki goje dramatično umetnost.

Glavni referent o nameravani zvezi je bil g. Kežar iz Maribora. Razvila se je živalna debata.

Vsi so naglašali potrebo skupne zveze za lažjo nabavo repertoarja, izmenjavanje iger, garderobe in rekvizitov, izdajanje »Slovenske Talije« in praktičnih navodil za diletante, morebitnega izdajanja gledališkega lista, gledališke statistike in seznama iger, ki so v arhivih slovenskih gledališč, ustanovitev rednega kurza in osrednjega informacijskega urada, ter sploh potrebo vzajemnosti v vsakem smislu. Ventiliralo se je tudi vprašanje nabave prenosljivega odra.

V pripravljani odbor, ki naj ima sedež v Ljubljani, so bili izvoljeni g. Fran Govekar za predsednika, dalje gg. Rudolf Juvan, Rajner Hlače iz Trsta, J. Spicer z Jesenic, J. Sajovic, R. Binter, Rafael Salnič in Iv. Kežar. Pripravljani odbor naj kooptira zastopnike še drugih društev, ki goje dramatično umetnost. Ustanovni shod naj se vrši po zaključni tekoče gledališke sezone.

Sestanek pozivlja zastopnike vseh dramatičnih društev in odsekov, da naj pošljejo kakor hitro mogoče predsedstvu pripravljalnega odbora kratek pregled sedanjega delovanja v svrhu sestave zgodovine slovenske gledališke umetnosti.

Slednjič je bila na predlog g. Govekarja soglasno sprejeta sledeča

Resolucija:

Na I. sestanku dramatičnih in sploh narodnih društev, ki goje slovensko dramatično po vseh slovenskih deželah, dne 6. januarja 1912 v Ljubljani zbrani zastopniki slovenskih odrov se obračajo solidarno do vseh slovenskih deželnih poslancev s prošnjo, da v spoznanju največje kulturne važnosti slovenskega deželnega gledališča za vse slovenske dežele pripomorejo deželnemu slovenskemu gledališču do izdatnejše deželne denarne subvencije, ker le v tem slučaju, če stoji deželno slovensko gledališče na trdni finančni podlagi, more isto umetniško napredovati ter obenem podpirati z vsemi svojimi sredstvi brez razločka vse manjše slovenske odre po vsej slovenski domovini. Visoki deželni zbor blagovoli dovoljevati slovenskemu deželnemu gledališču, matici vseh odrov, redno letno podporo kakor v prejšnji dobi, naj pospešuje slovenski igralski in pevski naraščaj z ustanovami ter naj podpira izvirno dramsko slovo s častnimi nagradami, kakor pred 35 leti.

Sprejel se je tudi soglasno na predlog gosp. R. Hlače sledeči dodatek k resoluciji:

Javne denarne korporacije, slovenske hranilnice, posojilnice in banke, naj se vsako leto rodoljubno spominjajo zlasti naših dramatičnih društev (na mejah in v središčih), ki ne dobivajo podpor iz javnih fondov oblasti oziroma dobivajo nezadostne subvencije. Kranjski denarni zavodi naj ne pozabljajo slovenskega deželnega gledališča, ki more podpirati druge odre le tedaj, če se reši samo sedanjih finančnih kalamitet. Uredništva slovenskih dnevnikov naj blagovolijo prinašati poročila o dramatičnih predstavah v Trstu, Mariboru, Celju in od drugod ter pospeševati poštvenost rodoljubnih diletantov! Tudi leposlovni mesečniki naj bi se živeje zanimali za kulturno delovanje naših odrov po vsej slovenski domovini.

Goriška ni bila zastopana na tem sestanku.

Skrb »Gorice« za narodno-napredno stranko.

Že dlje časa tare »Gorico« neka velika skrb: kaj in kako je in kaj in kako bo z narodno-napredno stranko na Goriškem.

Za to njeno skrbjo tiči bojazen. Vemo, česa se boji, kar pa se zgodi. »Gorica« ne more molčati, tako jo tišči strah, zato pa blekne vsako toliko časa kako o narodno-napredni. Zlasti še sedaj ob novem letu.

Glejte, celo bilanco narodno-napredne stranke o preteklem letu je napravila Gregorčičeva »Gorica«. Razume se, da pravi, da je bilanca slaba. Pa če bi bila napredna stranka najboljše organizirana in bi najboljše delovala, bi rekla »Gorica«, da bilanca napredne nimajo beležiti ne dobička ne izgube. Reva se je urezala: še ni tako slabo, če ni beležiti ne dobička ne izgube. Smo torej pri svojem!

Ko hrška in prska ter piše bilanco pa spusti tako neumno v svet, da... »A. Gabršček je bil stranka. General brez vojske.« O ta pokvekana »Gorica«, da more tako bežasto govoriti. Zunaj po deželi se bije umam lud boj med naprednjaki, zvestimi pristaši napredne stranke, in pa med hudimi klerikalci. Če pade kaka klerikalna občina v napredne roke, kak stok in jok je po »Gorici« — sedaj po novem

letu pa blekne tako neumno: da... »A. Gabršček je bil stranka! General brez vojske.« — Naj rajši molčijo sveti mošje okoli »Gorice« pa pustijo Gabrščka na miru. Ena oseba ni stranka; ni bila in ne bo. Osebe se menjajo, zginjajo, stranka pa ostane, načela ostanejo. Gabršček je delal toliko za stranko, kakor ni in ne bo kmalu kdo drugi. Le škoda da ni bilo ljudi, tako delaželnih kot je on za stranko. En človek ali dva ali trije pa ne morejo delati čudežev, bilanca pa je vendar taka po mnenju same »Gorice«, da ni izgube, čeprav tudi ni dobička.

Kaj se bodo hrupili tam pri »Gorici«! Še lazi je trepetal Gregorčič, »ljubljenec naroda«, za svoj gorski državnozbornski mandat. On dobro ve, da bi bil frfel z vso svojo glorio, če bi se le bilo posrečilo napredni stranki dobiti pravega kandidata.... In še furlanskih glasov bi ne bilo, da bi mu bili pomagali. — Gregorčič naj gre v sé pa naj napravi bilanco o sebi in svoji stranki, bo videl, kaka mizerija, nič dobička, zguba. Ob prvi priliki mu dajo novostrojari »Gnadenstoss«, da se prevrne, prekopicne in izgine.... Gregorčič naj le nikar ne dela bilance o drugih, posebno nevarno je zanj, delati bilanco narodno-napredne stranke. Bo že vide!, kaj še bo! Še ni vseh dni konec, bliža pa se konec slave njegovih dni!

Napredna stranka na Goriškem je že bila močna tako, da je Gregorčič »tuhtal« noč in dan in čpati ni mogel vsled skrbi, kako bi jo ugonobil. Pa je ni ugonobil in je ne bo. Ugonobljen bo on — napredna stranka pa bo živela ponovljena, posvežena, delavna in močna. — G. doktor Gregorčič, z Bogom!

Ne bo nič!

V četrtek torej, 11. t. m. ob 11. dopoldne ima začeti novo »plodonošno delovanje« našega goriškega deželnega zbora.

Je res čas, da bi deloval naš deželni zbor pa deloval tako, da bi imela cela dežela res kaj koristnega od takega zborovanja. Toda ali smemo pričakovati kaj takega? Odgovor glasi: Ne! Ne moremo pričakovati kaj takega.

»Delovna večina« bi rada uganjala v obljubljenem zasedanju svoje »špase«, kakor jih je uganjala v tistem slovitem zasedanju 1909/10, ko je zbijala burke z laškimi klerikalnimi poslanci ter se pri tem repenčila s svojim delom: s praznimi resolucijami in s podeljevanjem podpor na desno in levo. Letos je upala večina dobiti v svoje kremplje še poslance iz slovenskega veleposestva in kraškega po... ca, da bi tudi s temi uganjala šale in jih smešila, tako da bi bil gaudium še večji kakor 1910.

Osrednja vlada je dala potuho »delovni večini«.

Slov. klerikalne elemente je vzela v zaščit osrednja vlada. Slovenski klerikalci in pa laški liberalci naj gospodarijo v deželnem zboru, kakor jim drago.

Osrednja vlada pozna pač laške liberalce in včasih potoži, da so v laški liberalni stranki »neodrešenci«. Vendar je segla tej stranki pod pazduho in odprla vrata deželnega zbora, skozi katera naj vstopi glavar Pajer, slavni vodja obstrukcije s predsedniškega mesta v slavnem goriškem deželnem zboru. Leta 1910. je zapodila zaveznike, ki piskajo na najnavadnejše parlamentarne običaje, domov, češ, da taki ljudje vendar ne bodo predstavljali deželnega zbora — sedaj pa jih zopet kliče skupaj in piska z njimi vred na parlamentarizem. Vlada se tako postavlja v čudno luč pred javnostjo in se prav ne-spametno igra z interesi Goriško-Gradišanske. Pajerjeva družba je dosegla sklicanje deželnega zbora — slovenski napredni poslanci in laški klerikalci so ostali pri dogovorih pred sklicanjem čisto ob strani.

Tako se vidi onemogočeno vsako delovanje manjšine. Moč ima v rokah »delovna večina«, ki po potuhi od strani osrednje vlade bi ne pustila manjšine do besede. Tako pač bi radi delali ali pa še huje kakor leta 1910.

Pravo delovanje deželnega zbora si predstavljamo pač tako, da sodelujejo vse stranke, da je dana vsem prilika, delati. Tega pa v goriškem deželnem zboru ni.

Le pomislimo, kako so delali v zasedanju 1910. z laškimi klerikalci. Predloge so jim zametavali po »regolamentu«, interpelacij jim niso pustili čitati; če so stavili klerikalci kak umesten predlog, ga je večina zavrgla, za par dni pa so laški liberalci stavili tak predlog in bil je sprejet. Znano je tudi, kako je poprej, ko je bila na slovenski strani večina protiklerikalna, Pajer operiral z »regolamentom«.

Pa ne bo nič. Kakor vse kaže, so se varali zavezniki v svojih računih. Ne bodo mogli »delati« in slepiti ljudstva z svojim »delom«, ki je le prazna farbarija.

DOPISI.

Iz krminskega okraja.

Biljana. — Podpisani se najtopleje zahvaljuje vsem udeležencem Silvestrovega večera v Biljani, kateri so se v tako obilnem številu odzvali povabilu, ter napolnili precej obširno dyorano do zadnjega kotička. Imel bi se vršiti tudi lov in sicer celodnevno, a moral se je opustiti vsled nezadostnega števila prigašencev, radi česar naj nam blagovolijo gg. lovci blagohotno oprostiti. Tudi gmotni uspeh je dovoljen. Čisti dobiček se je izročil prepotrebni Sokolu na Dobrovem. Srčna hvala tudi g. Kalčiču iz Krmina za poslani 2 K namesto vstopnine. — Odbor za prireditve »Silv. več.« v Biljani.

Iz bovškega okraja.

Z Bovškega. — Zadnji »Novi Čas« prinaša iz pluženjske občine dopis, v katerem se obreza ob napredne poslance in se repenči na francoske razmere, kjer baje metajo križ iz šole in se neopravičeno jezi, da je šola še zmerom neposvečena. Pozabi pa najbolj poglavitno povedati, namreč, da je vodovod izvršila domača tvrdka. Izdelala sta ga domača mojstra, gg. Durjava in Mrakič. Vodovod jima dela samo čast in ponosni smo, da se naše Gore pomaloma modernizirajo in da je začela tudi pri nas podjetnost rasti. Takih mladih in podjetnih mož potrebujemo pri nas na vseh poljih, potem bo v hribih kmalu vse drugače. Tujec nas pritiska od vseh strani in jemlje domačinu zaslužek izpred ust in pazi na to, da vdobi najboljše grižljaje. S tujcem pridejo tuji delavci, denar roma v tujino, domačinom ostanejo pa skomine. Opozarjamo občine, ki inajo kakšna dela, da se obračajo vedno na domače tvrdke in posebno mošje v občinskih zastopih naj pazijo, da se ne bo tujce podpiralo, posebno, če domačin ravno tako in solidno naročeno izvrši. — Gospodarsko se moramo najprej okrečiti in če bomo gospodarsko močni, vdobimo tudi politično premoč nad tujcem. Kar se tiče podpor, izposlovanjih od poslancev S. L. S., ne moremo dosti reči, povdarjamo pa to, da bi bila ta podpora pravzaprav sramota za njih, ker rod se je že večkrat spremenil, naši kraji pa nič, ker S. L. S. za nas nič ne skrbi. Vide Vestfalsko!

Družba sv. Cirila in Metoda.

Iz Krmina. — Gospod Zucchiatti, župan v Medani, nabral med prijatelji 10 K za božičnico v Krminu. Živeli!

Iz Prvačine. — Dne 21. t. m. bode imeli moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pustno veselico s plesom. Na vspredu bo igra, komični prizori, petje itd.; osebe igralcev nam jamčijo, da bode gotovo vsem vstreženo ter poskrbljeno dovolj za zabavo in smeh v tem pustnem času. Mladi svet, ki je plesa željen, bo tudi zadovoljen. Upamo tudi, da krasni zimski dnevi privabijo meščansko občinstvo v prijazno Prvačino, da si s tem zletom napravijo sebi vžitek in dajo prekoristni družbi gmotno podporo. Združeni odbor.

Za družbo sv. Cirila in Metoda daruje g. Fr. Gomilšek, trgovec v Drežnici K 3 za odkup neke razglednice.

Za Narodno šolo na Blanci sta darovala gg. Ant. Jakonič K 5 in g. dr. Peter DeFranceschi K 25.

Za Narodno šolo na Blanci daruje g. Alojž Štrekelj iz Zadra K 10.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca decembra 1911. I. sledeči promet i. s. Prejemki: A. Rečni donodki. I. Prispevki iz nabiralnikov

2.334 K 98 v. 2. Prispevki družnic: Kranjsko 4.390 K 66 v. Štajersko 2.337 K 11 v. Koroško 50 K, Primorsko 5.124 K 65 v, skupaj 11.902 K 42 v. 3. Razni prispevki 13.975 K 98 v, skupaj 28.213 K 38 v. B. Izredni dohodki: 4. Prispevki za brambni sklad 3.780 K 98 v, skupaj 31.994 K 36 v. Izdatki: A. redni izdatki. 1. Plače, remun. učit. osebju, razni računi itd. 15.347 K 64 v. B. Izredni izdatki. 2. Naložitev na glavnico, ozir. brambni sklad 12.210 K 51 v, skupaj 17.558 K 15 v, torej prebitka 4.436 K 21 v.

Pri brambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 K.

Popravek. — Poročali smo, da je občina Podgora darovala 100 K za družbo sv. C. in M. To vest popravljamo tako, da je darovala svoto 100 K družbi sv. C. in M. občina Pevma v Podgorski županiji.

Domače vesti.

Dnevni red II. javne seje deželnega zbora, ki se ima vršiti dne 11. januarja 1912. ob 5. pop. Posl. Stepančič: Poročilo zadevajoče dopolnilne volitve poslancev v volilnem okraju kmečkih občin političnega okraja, sežanskega. — Posl. Pettarin: Poročilo, ki se tiče volilnih spisov splošne kurije prvega volilnega okraja. — Posl. Pettarin: Poročilo o izvolitvi treh poslancev v volilnem razredu kmečkih občin političnega okraja gradiščanskega (sedaj polit. okraj gradiščanskega in trziškega). — Posl. Berl. č.: Poročilo o dopolnilni volitvi 3 poslancev slovenskega veleposestva. — Volitev deželnozborskih odsekov. — Imenovanje nekaterih členov v deželno komisijo za obrtni davek in prizivno komisijo za osebnodohodninski davek.

Dostavek: Prva seja bo v četrtek dopoldne ob 11. uri, druga ima biti, po navadi, popoldne ob 5. uri. Vspored je zanimiv; poročila o volitvah!!

Potrđitev dr. Ivana Tavčarja za ljubljanskega župana. — Sobotni ministerski svet se je bavil s potrditvijo ljubljanskega župana ter sklenil priporočiti dr. Ivana Tavčarja v potrditev. Akt je že predložen kabinetni pisarni. Potrditev ima biti razglašena d.

Dr. Čič deželni glavar kranjski. — Na n. j. od opivšega deželnega glavarja pl. Čič je imenovan za deželnega glavarja kranjskega državni in deželni poslanec dr. Ivan Šusteršič. To imenovanje se je izvršilo, ker je dr. Ivan Šusteršič faktični vođa velike S. L. S. Šusteršič svojega državnoborskega mandata ne odloži in ostane v nadalje voditelj parlamentarne delegacije Vseslovenske ljudske Stranke.

Prihajal je v pošte tudi poslanec Povše, ali njegova oseba klerikalcem ni prav po godu in Povše je tudi že precej v letih.

Za okrajna glavarja sta imenovana višji okrajni komisar in voditelj okr. glavarstva v Lošnju Pavel Mosettig in namestništveni tajnik Rudolf baron Goričutti v Trstu.

Za namesnika v Dalmaciji je imenovan doseđani voditelj namestništva grof Marij Attems.

Novi učitelji. — Absolvirana učiteljska kandidatinja g.čna Pina Faninger je imenovana za učiteljico na Slapu ob Idriji, absolvirana učiteljska kandidatinja g.čna Angela Škrlija pa za učiteljico v Hudiču.

Obletnica, kar je ponesrečil naš aviatik Rusjan v Belemgradu, je danes 9. t. m. Nad 100 aviatikov je ponesrečilo lani; prvi je bil naš Rusjan. — Njegov drug Merčep se bavi še dalje z izdelovanjem aeroplanov. Pred kratkim smo čitali v hrvaških listih, da naroči srbska vlada nekaj aeroplanov Rusjan-Merčepovega sistema.

Petdesetletnica ljubljanske Narodne Čitalnice. — Proslava 50letnice se je izvršila slavnostno po vspredu, ki smo ga objavili. Z Goriškega sta bili zastopani Čitalnici iz Gorice in Sv. Lucije.

Gostovanje tržaških slovenskih igralcev v Gorici 6. t. m. Bernstein, Vihar. Igra v treh dejanjih. Dejanje se vrši deloma (I. in II. dejanje) v hiši bogatega Lebourga, ki je potom kupčije postal milijonar. Kupil si je baronski naslov ter postal

aristokrat. Hčer svojo, edinega otroka, je žrtvoval svoji nadutosti in častihlepnosti. Prisilil jo je, da je vzela izživelega grofa de Drechebela, propalega in dolgočasnega blaziranca in sicer le zato, da bi si s tem pridobil višji vstop v višje aristokratske kroge. Posledice te prisiljene omočitve niso izostale. Mlada grofica Helena de Brechebel je našla ljubimca, moža, ki jo je ljubil kakor tudi ona njega. Robert Chacery je izgubil v igralnici v eni noči 800.000 frankov — denar, ki ni bil njegov, nego izkupiček za konje dirkače. Vse to izve Helena od njega samega. Hotela ga rešiti, hoče prodati svoje dragocenosti, a ker za te ne more hitro dobiti potrebne svote, se obrne na svojega bratranca Amadeja, ki je nekdanji ljubil Heleno. Ker pa on hoče dati denar le pod sramotnimi pogoji, ga zapodi in se obrne na svojega očeta. Po dolgem boju z očetom doseže vendar pomoč. Pa v hipu, ko Helena pri naša denar, se Robert vstrelil v sosednji sobi. Izvolil si je raje smrt, kakor pa da bi bil sprejel ugodnosti, ki mu jih je ponujal Lebourg, ter pobegnil in izdal svojo ljubinko.

Igra je lepa, efektna in moderna. Videti jo na primernem odru, je izvanreden užitek. Pri nas sta rešila večer gospa in gospod Dragutinovič (Helena in Robert) — o drugih se ne moremo izraziti baš pohvalno. Barona Lebourga (g. Bratina), mislimo, da je vstvaril avtor nekoliko drugačnega, četudi je le pečen aristokrat. Baronica Lebourgova (g. Železnikova) nikakor ni bila na mestu. Amadej (g. Ljubič) je bil nekoliko boljši. Brazelin, juvelir (g. Peric), sicer majhna uloga ali — taki pač niso pariški juvelirji. Vse druge vloge ne pridejo do veljave. Sicer je manjkalo vsega onega, kar se vidi v baronskih gradovih, v gradu milijonarja, niti potrebnega služabništva ni bilo, in baronica je naznanjala sama posete svoji hčeri. Oledišče je bilo polno. Sodba o predstavi soglasno neugodna.

Francoski tečaj prične danes v torek dne 9. t. m. v prostorih Goriške Čitalnice ob 6. zvečer. Italijanski jutri v sredo istotam.

Prezgodnje veselje, ali kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade. — Za svoj uspeh proglašja »Novi Čas«, da je deželni šolski svet prepovedal četrtoletnikom obeti tukajšnjih učiteljskih udeležbo pri drugem predavanju prof. Seidla o »možganih in živcih«. Mi mu privoščimo to veselje; le žal, da je prekratko. Na podlagi točnih informacij noremo namreč resnici na ljubo reči, da deželni šolski svet take prepovedi sploh ni izdal. Ako se višji letniki učiteljske dejanske res niso udeležili drugega predavanja, je bila to najbrž ukrenitev dotičnih ravnateljstev, ki je izšla popolnoma iz njihovega preudarka. Ko je bil »N. Č.« po prvem predavanju zagual v svojem zvitarskem poročilu tolik krik in hrup, poln katoliške hudobnosti in strastne škodoželjnosti, se pač more odobravati s stališča šole, da so ravnatelji v drugič odvzeli priliko »Novemu Času«, da bi bil zanašal zopet med mladino strasti in jim razkrival stvari, ki jih v predavanju niso slišali prvokrat in bi jih menda tudi v drugič ne bili. Saj je šele zasluga »Novega Časa«, da je pokazoval stvari, ki jih predavanje samo ni podalo! Tudi za ta čisto negativni uspeh ne zavidamo »Nov. Času«! Ako pa inkvizitorski gospodje pri tem katoliškem listu mislijo, da se dajo dandanes mladini zabiti deske pred čelo s prepovedmi, se zelo motijo. Moderna znanost prodira zmagonosno neprenehoma v vse sloje, širi prosveto in podira stare, prepelele nazore iz dobe nevednosti.

Tista mladina, ki je vedoželjna in hrepni po napredku, že najde pota do jasne, neprikrite resnice! Radi pripoznamo »Nov. Času« tudi zaslugo, da je njegov krik menda res segel do deželnega šolskega sveta. Prav verjetno je, da so se dali od njega zapeljati klenikalni člani, ki jim je do tega častnega mesta bolj pomagal slučaj kakor njih duševni kaliber. Spravili so stvar v deželni šolski svet v slepem zaupanju v svoj kričarški katoliški list. Toda v uredništvu »Novega Časa« je laglje igrati ulogo španskega Torkvemada, nego v deželnem šolskem svetu! Tu je bilo in ostalo hudobno stremljenje brez željenega uspeha, niti tega niso dosegli, da bi se bila izdala gori omenjena prepoved. Kar so dosegli, je edinole njihova — blamaža! Kdor drugemu jamo

kopje, sam vanjo pade. Za blamažo naj se zahvalijo »Novemu Času«, mi pa imamo zaščeno, da je zmogala moč napredka in da so izpodleteli hudobne nakane klerikalizma. Morebiti so gospodje, ki so se dali zavesti, toliko razboriti, da prihodnjik ne pojdejo zopet »Nov. Času« v past, morda sedaj uvidijo, da njihov katoliški list takrat najhuje kriči, kadar najpredrejšje laže! Tudi to bi bil uspeh, ki ga sme »N. Č.« pripisati svoji strupenosti!

Tombola v korist podpornih zakladov NDO. — V četrtek zvečer so bile pred za to določeno komisijo izžrebane sledeče številke: 58, 68, 3, 73, 5, 24, 85, 14, 65, 41. Torej doseđaj izžrebane številke so po vrsti sledeče: 31, 15, 19, 43, 21, 17, 25, 30, 66, 59, 70, 72, 35, 69, 51, 44, 62, 61, 60, 58, 68, 3, 73, 5, 24, 85, 14, 65, 41. Lastniki srečk, ki so zadele s temi številkami tombolo, morajo to naznaniti pisмено ali usmeno predsedniku odseka tombole, dr. Franu Bradiču, odvetniku v Trstu, ulica Nuova št. 13/II vsaj do četrtega dne 11. t. m. ob 7. in pol uri zvečer, ob kateri uri se snide komisija v prostorih »Narodne delavske organizacije« ul. Sv. Frančiška 2. I. za overovljenje srečk in izplačanje dobitka. Dobitniki v Trstu naj se predstavijo osebno imenovani komisiji. Za pozneje došle prijave se odsek, z ozirom na svoječasno izdatno navodilo, ne bo oziral.

»Non comprendo ščavo.« — Na pošti v Gosposki ulici v Gorici pri zavojih je nekaj dni nastavljena laška gospodična, ki noče govoriti slovensko. Nekemu Slovencu je rekla: »Prego di parlar talian, non comprendo ščavo.« To je pač višek nesramnosti v c. kr. uradu. Zahtevamo od c. kr. poštne ravnateljstva v Trstu, da tako žensko nemudoma odstrani iz c. kr. poštne uradov!

Bivši agrarec Mermolja proti družbi sv. C. in M. — Iz Vrtojbe: Bivši agrarec Mermolja je postal zagrizen klerikalec. »Fornaža« ga je pahnila popolnoma v klerikalni tabor. Ta možček je pri nas podžupan. V zadnji seji županstva je bila na dnevnem redu tudi prošnja za podporo družbi sv. C. in M. Kdo je ugovarjal, kdo je hotel, da bi družba ne dobila podpore? Reševalec zatiranih, slavni naš Mermolja! Starašini pa ga niso poslušali, marveč je družba kljub njegovemu protivenju dobila podporo — Opisani čin zadosti označa »moža«!

Žveza narodnih društev.

Veliki Dol. — Tukajšnje »Kmetško izobraževalno društvo Vel. Dol« bo imelo svoj letni občni zbor v nedeljo dne 14. januarja 1912. ob 3. uri popoldne v društvenem prostoru s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika; 2. Poročilo tajnika in blagajnika; 3. Volitev in konstituiranje novega odbora; 4. Slučajnosti. Odbor.

Bralno pevsko društvo »Ladija« v Devlinu bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo 14. t. m. ob 3½ pop. s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika, 2. Poročilo tajnika, 3. Poročilo blagajnika, 4. Poročilo knjižničarja, 5. Volitev predsednika, 6. Volitev 6 odbornikov, 2 nam. 2 pregl. računov, 7. Slučajnosti. Ako bi ne bilo ob navedeni uri navzoče zadostno število, se pol ure kasneje vrši drugi občni zbor ob vsaki navzočnosti članov. Odbor.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Vrtojba« v Vrtojbi sklicuje svoj redni občni zbor za leto 1912. dne 14. prosinca 1912. v društvenih prostorih ob 3. uri pop. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika; 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 3. Poročilo tajnika; 4. Poročilo blagajnika; 5. Poročilo rednika; 6. Volitev novega odbora; 7. Razni predlogi. Ako ne bo zbor sklepčen ob 3. uri, se vrši ob 3½ drugi občni zbor, ki bo sklepčen ob vsakem številu navzočih članov.

Vabijo se vsi Vrtojbenci, ki se zanimajo za šport, da pridejo k občnemu zboru. Odbor.

Politični pregled.

Poslanska zbornica prične sredi t. m. zopet svoje delo. Dne 16. t. m. bo zboroval pododsek soc. političnega odseka, in sicer odsek za obrtne in industrialne reči.

Rekrutni kontingent se ne zviša. — Honvedski minist. predloži ogrski poslanski zbornici predlog o rekrutnem kontingentu. Kakor poročajo iz Budimpeste, rekrutni kontingent letos ne bo zvišan.

Sklicani deželni zbori. — Sklicani so deželni zbori za Gališko, Solnograško, Koroško in Goriško za 11. t. m., za Trst 15. t. m., za Štajersko in Tirolsko 16. za Predaleško 22. za Dalmacijo 24. t. m.

Kitajska. — Sunjatzen je izdal manifest vsem prijateljskim državam, v katerem razlaga, da je bila odstranitev mandžurske dinastije v interesu dežele neizogibna. Manifest utemeljuje obtožbo dinastije in pravi, da hoče republika spoštovati vse pogodbe, dolgeve in mednarodne zavestnosti, ki so bile pod mandžursko dinastijo sklenjene s tujci in z zunanjimi državami pred revolucijo, da pa ne prizna pozneje od dinastije sklenjenih. Manifest obljublja tujcem varstvo osebe in imetja. Republikanska vlada namerava reformirati civilno in kazensko pravno postopanje, rudniško pravo, upravo in finance, odpraviti omejitev trgovine in zaječiti versko svobodo.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Razno.

Italijani so izgubili doseđaj v vojni okoli 1800 mož, to je mrtvih ali trajno za vojno nesposobnih; težko ranjenih in bolnih je okoli 3000. — Poročajo o novem boju pri Ainzarli. Po daljšem boju so se Arabci umaknili.

Razne vesti.

Silen vihar na Dunaju. — V nedeljo je razsajal na Dunaju silen vihar. Napravil je mnogo škode na raznih poslopih; razbil je okna, odkril več streh; javni nasadi so hudo poškodovani.

Ze nekaj dni je bilo viharno. V nedeljo je bilo lepo vreme, v ponedeljek pa 5 stopinj pod ničlo. — Istočasno so bili viharji tudi v Nemčiji na raznih krajih ter so ovirali prome.

Pogorela je tovarna emaljne posode v Szigetfalu. Škode je en milijon K.

Stavka rudarjev v Belgiji. — Iz Bruslja poročajo, da je v štrajku 150.000 rudarjev.

Nov angleški Gibraltar. — Angleško vojaštvo je zasedlo polotok Sinaj med Suezom in zalivom Ataba. Ze delj časa obstoja spor med Anglijo in Turčijo zaradi tega polotoka, o katerem pravi Anglija, da je njen. Polotok Sinaj so imenovali od otvoritve prekopa vedno novi Gibraltar, ker vlada nad prekopom in je jasno, da je Angleška samo iz tega vzroka zasedla ta polotok. Angleška bo baje na tem polotoku zgradila močne utrdbe. Kako se to strinja z mednarodnim pravom, ki proglašja prekop kot nevtralen, seveda Angleške ne briga.

Zrakoplov »Salzburg« leži v gorah na Goriem Štajerskem. V balonu »Salzburg« se je spustil v zrak nadporočnik Werner 26. decembra pr. l. Balon je vihar zanesel in ni bilo o njem ne duha ne sluha. Sedaj so ga zasledili v gorovju, visokem 2200 m. Šla je gor ekspedicija. Werner je brez dvoma umrl, če se že ni ubil, pa vsled mraza in lakote.

Plaz je zasul več drvarjev blizu Paterniona na Koroškem. Iz snega so potegnili doseđaj 2 mrljca.

Vihar v Benečiji. — V noči na 8. t. m. je divjal po nekaterih krajih Benečije velik vihar. V kraju Artega je vihar odkrival strehe ter razdjal cirkus in močno poškodoval opekarne.

Dalje na 4. strani.

VABILO

k

PLESNEMU VENČKU

kateraga priredijo

tolminski vdovci

v nedeljo 14. januarja 1912

s sodelovanjem znanega tolminskega šramlja.

Vstopnina za gospode 1 krono, dame proste.

K obilni udeležbi uljudno vabi

ODBOR.

Književnost.

Kritike o »Vesti«. — Najuglednejši hrvatski dnevnik »Obzor« (Zagreb) dne 15. novembra 1911: »Tekom prvega leta je prinesla ta revija silno mnogo gradiva o slovenski, hrvatski in slovanski kulturi v obče, in sicer je upoštevala vsa polja. Ti prispevki se ne omejujejo samo na literaturo, ampak obsegajo znanstvene in javne pridobitve vseh disciplin. Slovenci nas v tem presegajo, da posvečajo posebno revijo javni diskusiji in informaciji svojega čitajočega občinstva. Taka posebna revija jih poučuje z narodnega in obče-slovenskega stališča o vsem tem, kar se dogaja na svetovnem znanstvenem polju. To je bila velika potreba pri Slovencih in bila bi tudi pri nas, pa jedva bi bilo mogoče pri nas ustvariti nekaj takega.«

»Slovansky přehled« (Praga) št. 7-9.: »Pozdravljamo resno slovensko revijo, za katere vsebino so nam najbolje jamstvo imena slovenskega znanstvenega sveta. Redakcija začena svoje delovanje v vesti, da mora biti podlaga narodnega kulturnega življenja strogo znanstveno spoznanje.... Ta resnobi časopis bi mogel pomenjati preporod slovenskega narodnega življenja. Ubral je pot, po kateri so šli pri nas koncem XVIII. veka Dobrovskij s svojimi vrstniki — pozneje Palacký, Šafařík.«

»Slovanski jug« (Beograd): Pojav te revije se mora zabeležiti kakor dogodek za Slovence. Pri Srbih, katere je obvladala bolj politična stran, bi pojav jednake revije pomenil morda veliko manj, nego pri Slovencih, katerim je edino kulturni napredek obramba proti navalu silnih Nemcev in Italijanov ter je v tem oziru vsak kulturni pojav eminentne važnosti. Evropska vglajenost tega malega naroda kaže se tudi na zunanosti tega lista, a globljejša kulturnost v njega vsebini. Vidi se, da so si Slovenci svesti svojega položaja in kulturno-nacionalnih nalog.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravljaje inseriranje za trgovce in ceritarje. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih se dotika (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer se ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Prodajalka za modno trgovino, ki zna delna jezika in nemški se takoj sprejme. — Ponudbe v nemškem jeziku pod »tichtig« na upravnistvo.

Seba s prostim vdom se odda v najem ulici Angiolina šte. 22, I. nadstr.

Sprejme se več gospodov ali gospodarov na domačo hrano. — Poizve se na Corau Frana Josipa št. 25 (na dvorišču) pri g. Mervie.

Prijatelj, ali te ne zebe?

Dragi moj, mene ne!

Kako to? — To je jako enostavno.

Moja soproga mi skuha vsak dan izvrstno juho in dobro meso, ki je kupuje pri našem mesarju

Andreju Frandolič

v ulici Treh Kraljev (Via Tre Rè) št. 16 pri kavarni »Dogana«.

V tej mesnici se dobi zmiraj razna divjačina, izvrstno pitava perutnina in prašičje meso vseh vrst.

Na željo g. odjemalcev pošilja meso tudi na dom.

Dr. Ant. Brecelj

uljudno naznanja, da sprejema odslej od 10—11 zjutraj in od 3—4 pop. na svojem stanovanju v Gosposki ulici (V. G. Carducci) št. 4.

Novost!

Pravkar je izšla:

Salonska knjižnica št. XIII.

in prinaša 1. »Dartija«, češki spisal Julius Zeyer in »Vest«, ruski spisal A. P. Šelljev-Mihajlov. — Cena broširani knjigi K 2-80, vezani K 3-80; s poštnino 20 vin. več.

Svetovna knjižnica št. XI.

in prinaša zanimiv roman »Velika vas«, francoski spisal Edgar Monteil. — Cena broširani knjigi K 2-40, vezani K 3-40; s poštnino 20 vin. več.

Za one, ki trpijo na želodcu!

Vsem onim, ki so si nakopali kako želodčno bolezen s prehlajenjem ali s preobilo- njem želodca, z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, premrzlih ali prevročih jedi ali z ne- smernim življenjem kakor: želodčni katar, krče v želodcu, bolečine v želodcu, težke prebave ali zastajanje, se priporoča tem potom dobro domače sredstvo, čegar blagodejni vpliv se je preizkusil že več let. In to je

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je izdelano iz izvrstnih, zdravilnih zelišč in iz vina ter ojači in oživi prebavne organe človeka. Zeliščno vino odstrani nerednosti pri prebavljanju in pospe- šuje tvoritev zdrave krvi.

S pravočasno porabo se udušijo želodčne bolezni že v kalu. Zatorej se ne sme ob- tavljati pri vporabi. Simptomi, kakor: glavoboli, kolcanje, žganje, napihnjenost, bljuvanje, ki se pojavljajo pri starih želodčnih boleznih, poenjajo večkrat po par požirkih tega vina.

Zaprte in njega slabe posledice, kakor kolika, utripanje, srca, slabo spanje, kakor tudi nabiranje krvi v jetrah, v slezeni in hemoroidne bolečine se odstranijo z zeliščnim vinom. Zeliščno vino odstrani neprebavljivost in vse nepotrebne stvari iz želodca in črevesa s tem, da pospešuje stol.

Suho in blede obličje, pomanjkanje krvi,

slabost so po navadi posledice slabe prebave, pomanjkljive krvotvoritve in bolnega stanja jeter. Osebe, ki nimajo teka, so nerazno oslabiljene in ozlovožene. trpijo na glavobolu, so brez ana, hiražo in trpijo. Zeliščno vino daje oslabiljenemu življenju novo moč. Zeliščno vino potrdi tek, pospeši prebavo in hrano, oživilja premembo snovi, pospeši tvoritev krvi, pomiri razdražene živce in vstvari novo veselje do življenja. Mnoga priznanja in zahvale spričujejo to.

Zeliščno vino se dobi v steklenicah po 3 in 4 K v lekarnah sledečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romans, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanal, Čedad, Videm, Palma, Červinjan, Og. ej, Fiumitel, Gradež, Sežana, Vipava, Postojna, Trst, Milje itd., kakor tudi v vseh drugih manjših in večjih krajih Gorisko-Gradiščanske v lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarne v Gorici zeliščno vino po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Moje zeliščno vino ni nobeno tajno sredstvo; njegove sestavine so: vino malaga 450.0, vinaki škrljaj 100.0, glicerina 100.0, črno vino 240.0, sok jerebice 150.0, črnašev sok 320.0, aniz, razne rastlinske korenine itd. Te sestavine se zmecajo

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfišovo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti pralim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvirna steklenica tega olja naravne rmenne barve po K 1-40, bele barve K 2 Trskino železnoto jetrno olje.

Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nerazno in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jedcem: S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegie, preide se vedno v mojem kem. laboratoriju, predno se napolni steklenice. Zato samoremu jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofollettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana združba z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 78. Račun pošilja hranilnica Rev. 337.315.

Na občnem zboru dne 23. aprila 1911. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Brezplačni hišni hranilniki.

Posojila se dajejo zadržkom na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6%.

Stanje 31. dec. 1910.: Zadržnikov 1886 z deleži v znesku 73.642 kron. — Hranilne vloge: 1.423.351-26. Posojila: 1.488.919-—. — Rezervni zaklad: 96.847-44. — Vrednost hiš: 372.096-66.

Altena

je najboljša znamka

Antan Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.

na uređi Rattelja.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče stroberškega in drugega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čuljarje.

svetlinice. — Račni venec. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenačo, travo in detelin.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, k. ožnarje, prodajalce po t. m. in trgih ter na deželi.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Salomije, Melfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 98, 1-04, 1-12,

2-0, 1-23, 1-36, 1-41, 1-60, 1-80, 2-1, 2-40,

za linc po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne vporabe olja; po vporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.